

## Hongaarse archivalia in de collectie HDC | Protestants Erfgoed

De collectie HDC | Protestants Erfgoed van de bibliotheek van de Vrije Universiteit (HDC) heeft onlangs de beschikking gekregen over zo'n 1.300 (voornamelijk Nederlandstalige) scans uit verschillende Hongaarse archieven die berusten bij het Ráday Levéltár (het Ráday Archief) in Boedapest. Ruim 1.100 zijn afkomstig uit het archief van J. Sebestyén (1884-1950). Verder is het 'archief Katalin Kuypers' (C.M.E. Kuypers) toegevoegd aan de collectie van het HDC (ruim 60 brieven), samen met een paar stukken uit het archief van de Julianaschool in Boedapest. Ook is er Nederlandstalige correspondentie uit het archief van A. Csekey opgenomen. Al dit archiefmateriaal hangt samen met de intensieve relatie tussen Nederland en Hongarije gedurende het Interbellum. De stukken zijn samengebracht onder nummer 1121.

Jenő Sebestyén<sup>1</sup> kwam na zijn studie theologie in Boedapest enkele jaren (1907-1910) in Utrecht studeren met een beurs van het Stipendium Bernardinum, een fonds dat speciaal was opgericht om studenten uit de Pfalz en uit Hongarije te ondersteunen.<sup>2</sup> Hij werd sterk beïnvloed door H. Visscher (1864-1947)<sup>3</sup>, hoogleraar godsdienstgeschiedenis, godsdienstwijsbegeerte en ethiek, die hem wees op het werk van Abraham Kuypers (1837-1920). Na terugkeer in Hongarije was Sebestyén korte tijd leraar godsdienst, maar al spoedig vestigde hij zich als privaatdocent aan zijn Alma Mater, de Theologische Academie van Boedapest. Hij schreef daartoe een theologische verhandeling over het wezen van de zonde, gaf een proefles over calvinisme en darwinisme, en legde een examen af.<sup>4</sup> Ondertussen bleef Kuypers hem boeien. Zozeer zelfs, dat hij in 1914 met behulp van enkele vrienden Kuypers Stone-Lectures in het Hongaars vertaalde.<sup>5</sup> Het boek verscheen in juni 1914. In september van datzelfde jaar organiseerde hij te Boedapest een conferentie van de Calvin Bond, waarop H. Bavinck en Visscher zouden komen spreken. Deze bond, opgericht in 1908 met als doel

<sup>1</sup> Zie over hem M.J. Aalders, 'Jenő Sebestyén', [www.geheugenvandevu.nl](http://www.geheugenvandevu.nl).

<sup>2</sup> Zie hierover W.M. Schinkelshoek, *Het Stipendium Bernardinum in alle toonaarden bezongen* (Budapest 2012). (Alleen online beschikbaar, 4 oktober 2017).

<sup>3</sup> Zie over hem B.J. Wiegeraad, *Hugo Visscher* (1864-1947). 'Een calvinist op eigen houtje' (Leiden 1991).

<sup>4</sup> De verhandeling heet *A Bűn Lényege. Dogmatikai Tanulmány* (Sopron 1910).

<sup>5</sup> Abraham Kuypers *A KÁLVINIZMUS LÉNYEGE* (Nagybánya 1914). Sebestyén, die het hele project leidde, schreef een Woord vooraf, de vertaling was van de hand van J. Csűrös, S. Czeglédi en J. Sebestyén. Een tweede druk verscheen in 1922.